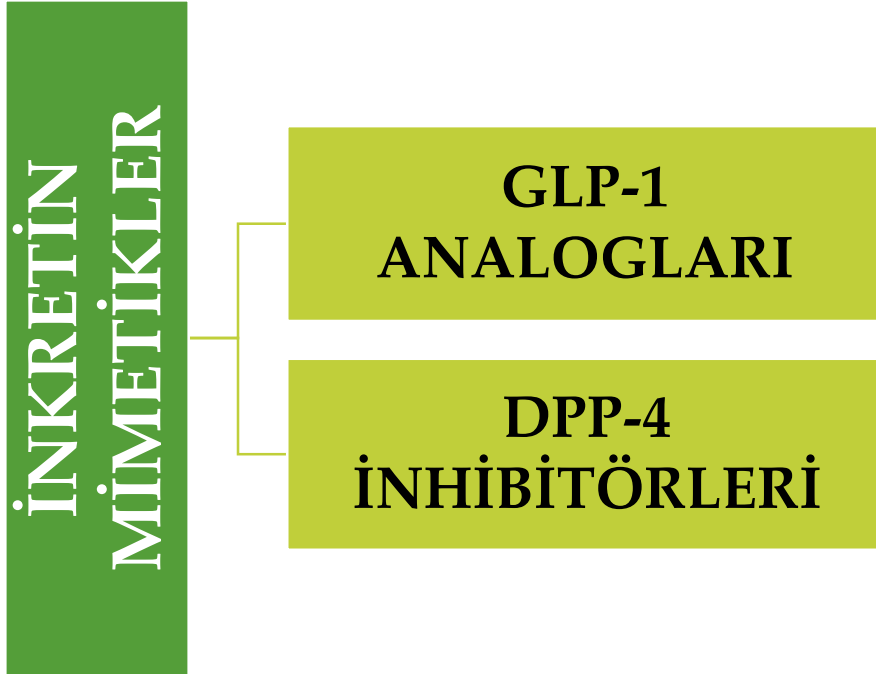

İNKRETİN MİMETİKLER

İNKRETİN MİMETİKLER

- İnsülin salıverilmesinin düzenlenmesinde rol oynayan inkretin hormon yemekten hemen sonra salgılanan **glukagon-benzeri peptid-1 (GLP-1) agonisti** ve GLP-1 kan dolaşımı içine salgılandıktan sonra onu hızla inaktive eden enzim olan **dipeptidil-peptidaz-4 (DPP-4) enzim inhibitörünü** içermektedir. (Sentetik GLP-1 analogu DPP-4 enzimi tarafından parçalanmaya dirençlidir.)
- GLP-1 glukagon salgılanmasını azaltır, gastrik boşalmayı azaltarak tokluk hissi verir. **İştahı azaltır; besin alımını azaltır ve kilo kaybı yapar.**

İNKRETİN MİMETİKLER

- GLP-1 analogları **subkütan kalem** formunda olup; DPP-4 inhibitörleri **tablet** formunda olup **oral** yolla kullanılmaktadır.
- Tip-2 diyabette kullanılırlar.

GLP-1 AGONİSTLERİ

- GLP-1 analoglarıdır, glikoza-bağımlı insülin salınımını iyileştirirler, mide-boşalma süresini uzatırlar, **tokluk hissini artırıp** yiyecek alımını azaltırlar. **Tokluk kan şekeri düşer**; postprandiyal (yemek sonrası) hiperglisemi azalır, **HbA1c düşer ve kilo kaybı oluşabilir**.
- GLP-1 analogları polipeptid yapıdadırlar, subkütan uygulanırlar.
- Şiddetli böbrek yetmezliği hastalarında kullanılmamalıdır.
- Genellikle hipoglisemiye neden olmazlar.

UZUN ETKİLİ	KISA ETKİLİ
• Liraglutid	• Eksenatid

Liraglutid

- Uzun etkili GLP-1 agonistidir.
- **Obezite tedavisinde** kullanımını vardır ($VKİ \geq 30 \text{ kg/m}^2$).
- **Açlık kan glikozu** üzerine daha belirgin etkisi vardır.
- **Günde 1 kez** herhangi bir saatte **yemekten bağımsız** uygulanır.

LİRAGLUTİD İÇEREN MÜSTAHAZARLAR

- SAXENDA SC ENJEKSİYONLUK COZELTI ICEREN KULLANIMA HAZIR KALEM
- VICTOZA KULLANIMA HAZIR DOLU ENJEKSİYON KALEMI 6 MG/ML

Eksenatid

- Kısa etkili GLP-1 analogudur.
- **Tokluk** kan glikozu üzerine etkilidir; yemekle bağımlıdır.
- **Günde 2 kere** sabah ve akşam öğünlerinden (aralarında en az 6 saat olmalı) **önceki 60 dk içerisinde (0-60 dk) uygulanmalıdır.**

TÜRKİYE'DE EKSENATİD İÇEREN MEVCUT MÜSTAHZARLAR

BYETTA SC KULLANIMA HAZIR DOLU ENJ. KALEMI İCİNDE COZELTİ 5 mcg/0.02 ml-10 mcg/0.04 ml

GLP-1 Analoglarının Yan Etkileri

- Gastrointestinal problem oluştururlar; **bulantı, kusma, diyare, kabız** gibi.
- **Kilo kaybı** yapabilir.
- Genellikle hipoglisemiye neden **olmaz**.
- **Pankreatite neden olabilir**; pankreatit öyküsü olan hastalarda kullanılmamalıdır. Hasta akut pankreatit belirtileri konusunda bilgilendirilmelidir. Devamlı karın ağrısı olursa mutlaka ilacını da yanına alıp bir doktora gitmesi söylenmelidir.
- Enjeksiyon bölgesi reaksiyonları görülebilir.

DPP-4 İNHİBİTÖRLERİ

- GLP-1'in yıkımını engelleyerek etki gösterir.
- **Oral** kullanılırlar. Yemekten bağımsızlardır.

Sitagliptin

- Yemekten bağımsız günde 1 kere kullanılır.
- GIS yan etki yapar.

TÜRKİYE'DE SİTAGLIPTİN İÇEREN MEVCUT MÜSTAHZARLAR

- JANUVIA FİLM TABLET 100 MG

SİTAGLIPTİN+METFORMİN

- JANUMET FİLM TABLET 50/500-50/850-50/1000 MG

Saksagliptin

- Yemekten bağımsız günde 1 kere kullanılır.

TÜRKİYE'DE SAKSAGLIPTİN İÇEREN MEVCUT MÜSTAHZARLAR

- ONGLYZA FILM TABLET 5 MG

Linagliptin

- Yemekten bağımsız günde 1 kere kullanılır.
- GFR doz ayarı gerekmez.

TÜRKİYE'DE LİNAGLİPTİN İÇEREN MEVCUT MÜSTAHZARLAR

- TRAJENTA FILM TABLET 5 MG

Vildagliptin

- **Yemekten bağımsız günde 1 veya 2 kere** kullanılır.
- Karaciğer fonksiyon testleri 3 katına çıkarsa kesilmelidir.

TÜRKİYE'DE VİLDAGLİPTİN İÇEREN MEVCUT MÜSTAHZARLAR

- DIYATIX TABLET 50 MG
- GALVUS TABLET 50 MG
- TAGLIN TABLET 50 MG
- VİDAPTİN TABLET 50 MG
- VILDALIP TABLET 50 MG

VİLDAGLİPTİN+METFORMİN

- GALVUS MET FİLM TABLET 50/850 MG-50/1000 MG
- VIDAPTİN MET FİLM KAPLI TABLET 50/850 MG-50/1000 MG

DPP-4 İnhibitörlerinin Yan Etkileri

- Kilo üzerine belirgin etkisi **yoktur**.
- Hipoglisemi **yapmaz**.
- **Üst solunum yolu enfeksiyonu benzeri yan etkiler oluşturur.**
- **Akut pankreatit** yapabilir, pankreatit öyküsü olanlara verilmemelidir.
- Nadiren karaciğer fonksiyon bozukluğu yapabilir; rutin fonksiyon testleri yapılmalıdır.
- Ürtiker ve anjiyoödem yapabilir.
- GIS yan etkiler yapabilir.

Kaynaklar

- Kayaalp O. *Tıbbi Farmakoloji 2. Cilt*, 13. Baskı, Ankara, Pelikan Yayıncılık, 2012.
- Li Moorman R. In Opioids: Whalen K(ed). *Lippincott Illustrated Reviews: Pharmacology*, 6. ed. Çin, Wolters Kluwer, 2015.
- Türkiye Endokrinoloji Ve Metabolizma Derneği *Diabetes Mellitus Ve Komplikasyonlarının Tanı, Tedavi Ve İzlem Kılavuzu*, 2020.
- Türkiye Endokrinoloji Ve Metabolizma Derneği Diabetes Mellitus Çalışma Ve Eğitim Grubu, *İnsülinler Ve İnsülin Uygulama Tekniği*, 2011.
- <https://www.tebrp.com>